

**เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง
หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนบ้านตะคร้อ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2548
โดยใช้ชุดการสอน**

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองสุข วันแสน
ปีที่ทำการวิจัย 2549

บทคัดย่อของ

นางสาวเบญจวรรณ บุญยง

นางสาวดารินทร์ สิงหาร

นางสาวปิยนันท์ เลิศสิทธิ์

นายนราศักดิ์ พะงาคุนัด

นางสาวสรวงสุดา เกาศรี

นางสาวสุนิสา จันทร์สามารถ

โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตะคร้อ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตะคร้อ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ก่อนและหลังที่ได้เรียนโดยใช้ชุดการสอน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตะคร้อ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ หลังที่ได้เรียนโดยใช้ชุดการสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตะคร้อ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2548 จำนวน 21 คน

2. การออกแบบการวิจัย การออกแบบการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเดียว โดยการทดลองก่อนและหลังเรียนดังสัญลักษณ์ ต่อไปนี้ $B_1 \times B_2$

B_1 แทน สอบก่อนเรียน

X แทน กิจกรรมการเรียนการสอน

B_2 แทน สอบหลังเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

3.1 แผนการสอน มีดังนี้

1) พลเมืองดี นำชื่นชม โดยมีเนื้อหาย่อย คือ บทบาทหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี คุณธรรมของพลเมืองดี กระบวนการประชาธิปไตย

2) วัฒนธรรมกับการดำเนินชีวิต โดยมีเนื้อหาย่อย คือ บรรทัดฐานทางสังคม วัฒนธรรมและการถ่ายโอน และวัฒนธรรมไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของ

3) การเมืองเรื่องใกล้ตัว โดยมีเนื้อหาย่อย คือ อำนาจอธิปไตย รัฐธรรมนูญ กฎหมาย กับชีวิตประจำวัน

3.2 นวัตกรรมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ชุดการสอน เรื่อง หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต

3.3 เครื่องมือประเมินผล

1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบหลายตัวเลือกและแบบทดสอบภาคปฏิบัติ 2 ข้อ คือ การกราบ และการไหว้

2) แบบวัดความพึงพอใจ จำนวน 1 ฉบับ

3.4 การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ทำหนังสือขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะคร้อ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

3.4.2 ทำการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนทดลองโดยใช้เวลา 60 นาที ในวันที่ 12 กันยายน 2548 ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ โดยใช้เวลาประมาณ 6 คาบ (คาบละ 60 นาที) ระหว่างวันที่ 12 กันยายน 2548 ถึง วันที่ 16 กันยายน 2548

3.4.3 เมื่อดำเนินการทดลองสอนเสร็จสิ้นลงตามเวลาที่กำหนดก็ทำการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เหมือนกับก่อนเรียน แบบประเมินภาคปฏิบัติ พร้อมทั้งวัดความพึงพอใจในวันที่ 16 กันยายน 2548

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 วิเคราะห์คะแนนก่อนเรียน โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ รวมทั้งหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.5.2 วิเคราะห์คะแนนหลังเรียน โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ รวมทั้งหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.5.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ค่าสถิติ t-test ในกรณีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน

3.5.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

จากการค้นคว้าข้อมูลสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตะคร้อ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้ชุดการสอน โดยหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อนเรียนและหลังเรียน ผลปรากฏว่า กรณีก่อนเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคทฤษฎีผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60% จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 และผู้ไม่ผ่านเกณฑ์ภาคทฤษฎี 16 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 11.75$; $S = 1.34$) ส่วนภาคปฏิบัติก่อนเรียนไม่ได้มีการทดสอบ

กรณีหลังเรียนในภาพรวม พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 โดยผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 26.62$; $S=3.92$) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคทฤษฎี ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 และผู้ไม่ผ่านเกณฑ์ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 โดยผลการเรียนภาคทฤษฎีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 18.06$; $S=2.77$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 100 โดยผลการเรียนอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 8.56$; $S=1.15$)

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตะคร้อ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ก่อนและหลังเรียนพบว่า ภาคทฤษฎีภายหลังที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียน ที่ระดับ

ความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ส่วนในภาคปฏิบัติไม่ได้เปรียบเทียบเนื่องจากไม่ได้ทำการทดสอบก่อนเรียน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตะคร้อ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ หลังเรียนโดยใช้ชุดการสอน พบว่า โดยภาพรวมแล้วนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$; $S = 0.68$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนที่มีความพึงพอใจมากที่สุด 1 ข้อ ($\bar{X} = 4.75$; $S = 0.52$) คือ ครูใช้หลักเกณฑ์การประเมินผลที่มีความเป็นธรรมชาติ นักเรียนมีความพึงพอใจมาก 15 ข้อ คือ ในด้านเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับเวลา เนื้อหาน่าสนใจ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สมาชิกในกลุ่มให้มีความร่วมมือในการจัดกิจกรรม บรรยากาศในห้องเรียน มีความเหมาะสมกับเวลา ผู้สอนเป็นกันเองกับนักเรียน นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน สมาชิกในกลุ่มให้มีความร่วมมือในการจัดกิจกรรม บรรยากาศในห้องเรียนและการจัดกิจกรรมเหมาะสม บรรยากาศในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการจัดกิจกรรม สื่อการเรียนการสอนแปลกใหม่ทันสมัย สื่อการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา สื่อการเรียนการสอนมีความหลากหลาย ครูใช้วิธีการประเมินการเรียนที่เหมาะสม นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและนักเรียนสามารถนำไปใช้ในวิชาอื่นได้ ($\bar{X} = 3.93, 4.18, 3.56, 3.68, 3.93, 3.75, 3.93, 4.37, 4.37, 3.93, 4.25, 4.43, 4.43, 3.93, 4.18$; $S = 0.25, 0.83, 0.62, 0.70, 0.67, 0.77, 0.67, 0.50, 0.57, 0.67, 0.57, 0.50, 0.62, 0.67, 0.64$)